
Türkiye Cumhuriyeti'nden Amerika Birleşik Devletleri'ne
Taze Nar Meyvesi İhracatına Yönelik Sistemler Yaklaşımı
Operasyonel İş Programı

Yürürlüğe Giriş Tarihi: [bu belgenin tarihi (aa / yyyy)]

Özet

Bu Operasyonel İş Programı (OİP – Operational Work Plan) Amerika Birleşik Devletleri Tarım Bakanlığı (USDA), Hayvan ve Bitki Sağlığı Denetleme Servisi (APHIS) ve **Türkiye Cumhuriyeti (TC) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü (GKGM)** tarafından ortaklaşa geliştirilmiştir.

Amerika Birleşik Devletleri'ne **taze nar meyvesi** ithalatını düzenleyen yönetmeliklere uyum sağlamak amacıyla OİP üretim, ambalajlama, koruma, işlem (varsa), ihracat sertifikası ve sevkiyat için gerekli bitki sağlığı önlemlerini detaylandırır. Her katılımcının görev ve sorumluluklarını ve **Türkiye'den** Amerika Birleşik Devletleri'ne ihraç edilecek malların bitki sağlığı bütünlüğünü sağlamak için gerekli olan zararlı organizma azaltma önlemlerini kapsar ve karantinaya tabi önemli zararlı organizmaların bu yolla kazara girişine karşı koruma sağlamayı amaçlar. Tüm ortakların gerekli işlemlerin biyolojik dayanağını anlamalarını sağlamak için uygun görüldüğü şekilde teknik açıklamalar verilecektir.

Deniz Aşırı Programlara (Offshore Programs) yönelik APHIS politikaları bu programa uygulanır. Bu anlaşmayı imzalayan taraflar olarak, APHIS Deniz Aşırı Programlarınca önceden onay verilmedikçe bu kılavuzdan sapmaya izin verilmez. Tüm sapmalar yazılı olarak belgelendirilecektir. Bu OİP, imzalandığında yürürlüğe girer ve tüm taraflarca yeni bir iş programı onaylanıp imzalanana kadar yürürlükte kalır. İhracatlar yalnızca bu OİP'nin tüm gereklilikleri yerine getirildikten ve **GKGM** ve/veya APHIS tarafından teyit edildikten sonra gerçekleşebilir.

Amerika Birleşik Devletleri adına:

[*PPQ Adı ve Unvanı*]

Bitki Sağlığı Konuları Dairesi
USDA – APHIS – Bitki Koruma ve Karantina (PPQ)

Tarih

Türkiye Cumhuriyeti adına:

Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Dr. Yunus BAYRAM

Genel Müdür Yardımcısı V.

Tarih

1. Programa Genel Bakış

1.1. Bu programa dâhil edilen mallar:

1.1.1. *Punica granatum* (Nar)

Çeşit adları; Hicaz, Caner, Wonderful

Yetiştirme sezonu; Mayıs-Ekim

Hasat sezonu; Ağustos ayında başlar, Kasım ayı ortasına kadar sürer.

1.2. Düzenlenmiş Zararlı Organizmalar:

1.2.1. *Türkiye'de bulunan nar zararlıları;*

Aphis punicae Passerini,

Aonidiella aurantii (Maskell),

Bostrychus spp.,

Carpophilus spp.,

Ceratitis capitata Wied., (Bitki Karantinası Yönetmeliği-Ek1/B listesi)

Ceroplastes floridensis Comstock,

Cryptoblabes gnidiella Mill.,

Ectomyelois ceratoniae Zell.,

Lepidosaphes ulmi (L.),

Nilotaspis halli (Green),

Planococcus citri Rossi,

Planococcus ficus (Signoret),

Siphoninus phillyreae (Haliday),

Zeuzera pyrina (Linnaeus,1761)

1.2.2. *Türkiye'de bulunan nar hastalıkları;*

Alternaria alternata (Black spot)

Alternaria sp. (Alternaria fruit rot)

Aspergillus niger(Aspergillus fruit rot)

Botrytis sp. (Botrytis fruit rot)

Coniella granati (Coniella Rot)

Eutypa lata (Eutypa Dieback)

Fusarium spp. (Fusarium dry rot)

Hop stunt hostuviroid

Penicillium spp. (Penicillium fruit rot)

Phytophthora sp. (Phytophthora gummosis)

Pseudomonas savastanoi pv. *savastanoi*

Xanthomonas axonopodis pv. *punicae*

1.3. Katılımcı Kuruluşlar

1.3.1. Amerika Birleşik Devletleri Tarım Bakanlığı, Hayvan ve Bitki Sağlığı Denetleme Servisi (APHIS)

1.3.2. Türkiye Cumhuriyeti, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü (Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl ve İlçe Müdürlükleri, Zirai Karantina Müdürlükleri)

1.4. İlgili Makam ve Anlaşmalar

- 1.4.1. **Türkiye’den taze nar meyvesi** ithalatı için bitki sağlığı koşulları Birleşik Devletler Federal Düzenlemeler Kanunu (CFR), Başlık 7: Tarım, Bölüm 319 – Yurtdışı Karantina Genelgeleri, Alt Bölüm 56 – Meyveler ve Sebzeler, Kısım **XX-Türkiye’den taze nar meyvesi** (7 CFR 319.56-XX)’de belirlenmiştir.

Ahşap ambalajlama malzemesi de dâhil işlenmemiş ahşap nesnelere veya ambalajlama malzemeleri beraberindeki eşyalar Uluslararası Bitki Koruma Sözleşmesi’nin Uluslararası Bitki Sağlığı Önlemleri Standartları’na (ISPM 15) ve 7 CFR, Bölüm 319, Alt Bölüm 40 – Kütük, Tomruk ve Diğer İşlenmemiş Ahşap Ürünler ve Alt Bölüm 69 – Ambalajlama Malzemeleri kapsamındaki APHIS yönetmeliklerine tabidir. Bu eşyalar giriş limanı uygunluk doğrulamasına tabi olabilir.

Eşyalar ve taşıma araçları 7 CFR Bölüm 330 – Federal Bitki Zararlıları Yönetmelikleri, Genel; Bitki Zararlıları; Toprak, Taş ve Taş Ocağı Ürünleri; Atık ve Bölüm 352 – Bitki Karantinası Koruma Yönetmeliklerinde tanımlandığı üzere denetim gerekliliklerine tabidir. Bu düzenlemelere ve diğer uygulanabilir ABD yönetmeliklerine <http://ecfr.gpoaccess.gov> adresinden ulaşılabilir.

Eşyalar giriş limanı belge doğrulamasına tabidir ve ABD Ulusal Güvenlik Bakanlığı, ABD Gümrük ve Sınır Muhafaza Birimi (CBP), ABD Gıda ve İlaç Dairesi ve diğer ilgili Federal kuruluşlar tarafından uygun görüldüğü takdirde ABD giriş limanında diğer gözetim, fiziksel denetleme veya diğer işlemlere tabi tutulabilir.

- 1.4.2. **Bitki, bitkisel ürün ve diğer maddelerin, Türkiye’ye giriş ve çıkışında bitki sağlığı açısından tabi olacağı hususlara ilişkin usul ve esaslar, 03.12.2011 tarih ve 28131 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Bitki Karantinası Yönetmeliği” ile belirlenmiştir.**

Zararlı organizmaların, ihracatta kullanılan ahşap ambalaj malzemeleri ile taşınması ve yayılmasını engellemek için, gerekli esaslar 27.05.2015 tarih ve 29368 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Ahşap Ambalaj Malzemelerinin Isıl İşleme Tabi Tutulması ve İşaretlenmesine Dair Yönetmelik” ile belirlenmiştir.

Söz konusu yönetmeliklere ;

<http://www.tarim.gov.tr/Sayfalar/EN/Mevzuat.aspx?OgeId=15>

adresinden ulaşılabilir.

2. Katılımcıların Görev ve Sorumlulukları

2.1. Amerika Birleşik Devletleri Tarım Bakanlığı, Hayvan ve Bitki Sağlığı Denetleme Servisi (APHIS):

2.1.1. İhtiyaç halinde veya talep üzerine **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü**'ne teknik rehberlik sağlayarak program faaliyetlerini destekleyecektir.

2.1.2. **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** ile birlikte program faaliyetlerini doğru bir şekilde yansıtmak için gerektiği şekilde iş programını yürütecek, inceleyecek ve revize edecektir.

2.1.3. Teknik gerekliliklere ilişkin tüm katılımcıların sorumluluklarının uygun bir şekilde yerine getirildiğini, gerekli görülmesi halinde düzeltici eylemlerin araştırılması ve uygulanması için herhangi eksikliğin **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'ne** bildirildiğini teyit edecektir.

2.1.4. Gerekli olması halinde, uyumsuzluk durumlarına veya APHIS politikasına uygun olarak yürütülen program denetimlerine dayanarak sahadaki ve ambalajlama tesislerindeki işlemleri, karantina zararlıları yönetimini ve kontrol faaliyetlerini incelemek ve değerlendirmek için **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** ve diğer tüm katılımcılar ile işbirliği içinde çalışacak nitelikli personeli temin edecektir. APHIS, denetim raporlarını **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü**'ne zamanında temin edecektir.

2.1.5. Sevkiyatların giriş limanı izinlerine yönelik CBP'ye rehberlik ve/veya talimatlar sağlanacaktır.

2.2. **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü:**

2.2.1. Program katılımcılarının APHIS ve **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** tarafından belirlenen OİP ve diğer bitki sağlığı standartlarına uymalarını sağlamak için program faaliyetleri kapsamında **Gıda, Tarım ve Hayvancılık İl ve İlçe Müdürlükleri üretim sezonu içerisinde üretim alanındaki bahçeleri en az yılda bir kez en fazla dört kez kontrol edecektir.**

2.2.2. **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü**'nün program gözetimine ilişkin belgelerini en az üç yıl süreyle saklayacak ve talep edilmesi halinde bunları APHIS'e temin edecektir.

2.2.3. APHIS ile birlikte program faaliyetlerini doğru bir şekilde yansıtmak için gerektiği şekilde iş programını yürütecek, inceleyecek ve revize edecektir.

2.2.4. Bu OİP'de belirtildiği üzere, ihracat için yalnızca koşulları sağlayan kişileri tescil edecek ve ayrı ayrı onaylayacaktır **Kayıtlı üretim sahaları.**

- 2.2.5. **Nar meyvesi, meyve sineği konukçusu ise:** Meyve sineği popülasyonunu bu OİP'nin **Meyve Sineği Tuzaklama Programı Eki'** nde belirtilen APHIS ithalat gerekliliklerine ait eşit değerler içerisinde tutmak için bir meyve sineği tuzaklama, yönetim ve kontrol programı oluşturacak ve yürütecektir.
- 2.2.6. **Nar meyvesi, meyve sineği konukçusu ise:** Talep edilmesi halinde APHIS'e kayıtları temin etmek ve meyve sineği tuzaklama programını izlemek ve denetlemek için kayıt tutmayı da kapsayan APHIS onaylı bir kalite kontrol programı yürütecektir.
- 2.2.7. **Nar meyvesi, meyve sineği konukçusu ise:** Yalnızca yönetmelikte ve bu OİP'de belirtilen asgari tuzaklama parametrelerini karşılayan kayıtlı üretim alanlarından gelen **narın** ihracat denetimine ve bitki sağlığı onayına sunulmasını sağlayacaktır.
- 2.2.8. Bu programda yer alan tüm ambalajlama tesislerini tescilleyecek ve onaylayacaktır.
- 2.2.9. Temiz, zararlı organizmalardan arı olduklarını ve koruma gerekliliklerini sağlayabildiklerini teyit etmek için ambalajlama tesislerinin yanı sıra depolama odalarının ve nakliye vasıtalarının denetlenmesini ve onaylanmasını gerçekleştirecektir.
- 2.2.10. Üretim alanları ve ambalajlama tesisleri de dahil kayıtlı program katılımcılarının güncel bir listesini bulunduracak ve talep edilmesi halinde bu listeyi APHIS'e temin edecektir.
- 2.2.11. İhracat denetimini yürütecek ve yalnızca ihracat denetimini geçen ve bu OİP'nin diğer tüm gerekliliklerini karşılayan sevkiyatlara Bitki Sağlığı Sertifikası (varsa uygun Ek Beyannameler ile birlikte) verecektir.
- 2.2.12. Her sezon başlangıcından önce Ek Beyanname(ler) için gereken belirli bir dili saptamak için **Türkiye'den taze nar meyvesine** ilişkin APHIS çevrimiçi veri tabanı 'Fruits and Vegetables Import Requirements (FAVIR – Meyve ve Sebze İthalat Gereklilikleri)' girdisini kontrol edecektir. FAVIR'a şu adresten ulaşabilirsiniz: <https://epermits.aphis.usda.gov/manual>.
- 2.2.13. Tespit edilen herhangi bir uyumsuzluk hususunu düzeltmek için acil adımları atacak ve gerekli olması halinde uyumsuzluk düzeltilene kadar katılımcı tescilini askıya alacak veya iptal edecek ve herhangi katılımcının askıya alınması durumunu derhal APHIS'e bildirecektir.
- 2.2.14. **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü**, uyumsuzluk ve yapılan düzeltici işlemlerle ilgili tüm belgeleri en az üç yıl saklayacak ve talep edilmesi halinde bunları APHIS'e temin edecektir.

3. Amerika Birleşik Devletleri'ne Giriş Gereklilikleri

3.1. İhracatçı Ülkede Uygulanan Tedbirler ve Eylemler

Nar bahçelerinde USA'ya ihraç edilecek **Narlar dışında hiçbir bitki** yetiştirilmeyecektir.

ISPM 26'ya göre, Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün resmi veya yetkili memuru Akdeniz Meyve Sineğini takip edecektir. Üretim biriminde alınacak önlemler ve işlemler:

Yeni tesis edilecek olan bahçelere, ara konukçuluk eden şeftali, incir, trabzon hurması ve nar gibi meyveler dikilmemesi.

Dökülen bulaşık meyveler toplanıp derin çukurlara gömülmesi.

Hasattan sonra ağaçta meyve bırakılmaması.

İki adet tuzak ile zararlının takip edilmesi.

3.1.1. Kayıtlı Üretim Birimi/ Kayıtlı Sera Mahsulü Üretim Önlemleri ve İşlemleri

USA'ya ihraç edilecek Narların yetiştirildiği bahçelere 1(bir) kilometrekareye en az 1(bir) tuzak asılacaktır. Tuzaklar, belirlenen ağaçların güney-güneydoğu yönüne, yerden yaklaşık 1,5-2 m yüksekte olacak şekilde asılacaktır.

Nar bahçelerinde izleme ve takip dönemi boyunca ayda en az 1(bir) kez feromon değiştirilecek ve tuzaklar yazın her hafta olmak üzere ayda 4(dört) kez, ilkbahar ve sonbaharda onbeş günde bir olmak üzere ayda 2(iki) kez ve kışın ayda 1(bir) kez kontrol edilerek sayım sonuçları kaydedilecektir.

3.1.1.1. Nar meyvesi, meyve sineği konukçusu ise: Bu OİP'nin **Meyve Sineği Tuzaklama Programı Eki'**nde listelenen APHIS'in meyve sineği tuzaklama, yönetimi ve kontrol gerekliliklerine ve **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nün meyve sineği tuzaklama programına** uyacaktır.

3.1.1.2. Mal, kayıtlı üretim alanından kayıtlı ambalajlama tesisine nakledilirken zararlı organizma istilasına karşı emniyete alınmalı ve korunmalıdır.

3.1.2. Kayıtlı Ambalajlama Tesisi Koruma Önlemleri ve İşlemleri

Nar paketleme tesislerinin girişine ve içine en az birer tuzak asılacak olup, tuzaklar yerden yaklaşık 1,5-2 m yükseğe asılacaktır.

Nar paketleme tesislerindeki tuzaklar Nar vejetasyon periyodu süresince her hafta olmak üzere ayda 4(dört) kez paketleme tesislerinde Narlar tamamen bitene kadar kontrol edilecek ve kontrol sonuçlarına ait veriler tabloya işlenecektir.

Ürün Hasadı yapıldıktan sonra kapalı araçlarla ürün işleme ve paketleme tesisine ulaştırılacaktır.

Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü inspektörü veya yetkili teknik personeli gözetiminde işlenecek, paketlenecek, depolanacak ve nakledilecektir.

Paketleme öncesinde narlar seçilecek, tasnif edilecek ve arındırılarak USA'ya ihraç edilecek Narlarda böcek veya akar, çürük meyve, dal, yaprak, kök ve toprak bulunmaması sağlanacaktır.

ABD'ye ihraç edilecek narların ambalajlama hattı sadece onlar için kullanılacak ve zararlı bulaşmasını önlemek için onlara ayrılmış hat'ta başka meyveler paketlenmeyecektir.

ABD'ye ihraç edilecek nar yönelik soğuk işlem uygulamasına ait kontroller; uygun şekilde yapılacaktır.

3.1.2.1. Nar meyvesi, meyve sineği konukçusu ise: Mal, hasattan sonra 24 saat içerisinde ambalajlanmamışsa, soğuk hava deposunda tutulmalı veya zararlı organizma barındırmayan bir ambalajlama tesisinde ayrı bir alana yerleştirilmelidir ve ambalajlanmayı beklerken böcek geçirmeyen bir file veya plastik branda ile kaplanmalıdır.

ABD'ye ihraç edilecek nar paletleri sevkiyata hazır hale getirildiğinde, taşıma aracına yüklenilmesi öncesinde nakliye sırasında zararlı etmenlerin bulaşmasını ve nakliye sırasında meydana gelecek ısı kaybını önlemek amacıyla, dışı alüminyum folya kaplı, ısı izolasyonunu sağlayan yapıya sahip, paletin tümü kapatacak özel bir malzemeyle örtülmelidir.

3.1.2.2. Taze nar meyvesinin ambalajlandığı kutular taze nar meyvesinin elde edildiği kayıtlı üretim alanı ve taze nar meyvesinin işlendiği ambalajlama tesisi hakkında bilgiler sağlayan izlenebilirlik verileri ile etiketlenmelidir.

3.1.2.3. Etiketleme, izlenebilirlik bilgilerinin kolaylıkla görülebileceği büyüklükte olmalıdır.

3.1.2.4. Depolama sırasında Amerika Birleşik Devletleri'ne veya bölgelerine gönderilecek ambalajlı **taze nar meyvesi**, iç piyasalara veya diğer ülkelere gönderilecek diğer tüm mallardan 3 feet (1 metre) uzakta tutulmalıdır.

3.1.2.5. **Nar meyvesi, meyve sineği konukçusu ise:** Amerika Birleşik Devletleri'ne gönderilecek ambalajlı **nar** soğuk hava deposunda tutulmalı ve iç piyasalara veya diğer ülkelere gönderilecek diğer tüm mallardan en az 3 feet (1 metre) uzakta tutulmalıdır.

3.1.3. Bitki Sağlığı Uygulaması

ABD'ye ihraç edilecek narlara ait paketlerin etiketlerde, İngilizce olarak menşei (bölge) yeri (Place of Origin(Production Area)) ve nar bahçesinin (Name or Registration Number of Orchard), paketleme yerinin (Name or Registration Number of Packinghouse) ve üreticinin ismi veya kayıt numarası (Name or Registration Number of Producer) yazılmış olacaktır.

Nar soğuk işlem öncesi ön soğutma işlemine tabi tutulacaktır. Ön soğutma işlemi sonrası +4 derece altına inmiş olan narlara soğuk işlem uygulaması yapılacaktır

3.1.4. İhracat Denetimi ve **soğuk işlem öncesi** Bitki Sağlığı Sertifikası

3.1.4.1. İnspektörler tarafından her konteynır soğuk işlem ile ilgili varsa belgeler düzenlenir ve bu belgenin orjinalleri sevkiyata ait Bitki Sağlık Sertifikasına eklenir

İnspektörler tarafından etiket kontrolünün ve zirai karantina kontrollerinin uygun olması durumunda nar sevkiyatına ilişkin Bitki Sağlık Sertifikası düzenlenir.

Muayene ve karantina kontrolü tamamlandıktan sonra inspektör her nar partisi için Bitki Sağlık Sertifikası düzenleyerek **“Bu nar partisi ABD'ye ihraç edilecek nar ilgili şartları sağlamaktadır ve ABD'de karantina konusu zararlı içermemektedir”** bildirisi ekleyecektir.

- 3.1.4.2. ***İhracat denetimi ve Bitki Sağlık Sertifikası düzenleme işlemi ambalajlama tesisinde gerçekleştirilir:*** Gerekli bitki sağlığı ihracat belgelendirme faaliyetlerini planlamak için kayıtlı ambalajlama tesislerinin meyve ambalajlama programlarını **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'ne** bildirmeleri gerekir.
- 3.1.4.3. **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** inspektörü ihracata yönelik tüm mal partilerini denetlemeli ve **taze nar meyvesinin** kayıtlı ve onaylı üretim alanlarından ve ambalajlama tesislerinden çıktığını ve buralarda işlendiğini teyit etmelidir.
- 3.1.4.4. Bir nar partisi, tek bir üretim alanından bir gün içerisinde ambalajlama tesisine gönderilen tek bir mal sevkiyatı olarak tanımlanır.
- 3.1.4.5. **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** inspektörü, %2'lik zararlı organizma popülasyonunu tespit etmede %95'lik güven seviyesi için her mal partisinden rastgele 150 **nar meyvesi** seçecek ve büyüteç kullanarak veya gerekli olması halinde diğer inceleme aletlerini kullanarak zararlı organizma varlığına veya zararı organizma hasarına ilişkin göstergeleri görsel olarak inceleyecektir.
- 3.1.4.6. İhteki zararlı organizma varlığını tespit etmek için şüpheli veya zarar görmüş tüm meyveler veya her mal partisinden en az 30 kadar meyve, hangisi daha fazla ise, kesilecektir.
- 3.1.4.7. Herhangi zararlı haşarat, tür seviyesinde tanımlanmalıdır. Türü belirlenememiş veya karantina önemi bilinmeyen, bulunan herhangi bir organizma düzenleyici amaçlarla karantina önemine sahip olarak değerlendirilecek ve bu iş programı kapsamında ihracatına izin verilmeyecektir.
- 3.1.4.8. Numuneye, numune büyüklüğüne, meyve parçası sayısına ve varsa zararlı organizma ve hastalık bulgularına ilişkin izlenebilirlik bilgilerini de kapsayan denetleme sonuçları kaydedilmelidir. Denetleme kayıtları talep edilmesi halinde APHIS'e temin edilecektir.
- 3.1.4.9. Yalnızca denetimi geçen mal partileri ihracata ve **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü (Zirai Karantina Müdürlükleri ve İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri)** (Uygun ek beyannameler için FAVIR'e bakınız.) tarafından Bitki Sağlığı Sertifikası düzenlenir.
- 3.1.4.10. Meyvede veya meyve denetleme faaliyetlerinde karantinaya tabi canlı zararlı organizmaların tespit edilmesi, incelenen numuneye ait/numune ile bağlantılı tüm mal partisinin geri çevrilmesine neden olacaktır. Yenilemeye ve yeniden numune almaya izin verilmez.

3.1.4.11. İhracat denetim işlemleri sırasında yaprak, dal veya diğer karantina dışı kirleticilerin tespit edilmesi, ihracat için yenilemeye, yeniden numune almaya ve yeniden denetime uygundur.

3.1.4.12. Karantinaya tabi zararlı organizma tespitine bağlı olarak yapılacak ek işlemler [Uyumsuzluk, Askıya Alma ve Fesih](#) kısmında detaylı olarak verilmiştir.

3.1.4.13. Kıta Amerika Birleşik Devletleri topraklarına ve bölgelerine ihracatı reddedilen mal partileri derhal uzaklaştırılmalıdır. Bu işlem hemen gerçekleştirilemezse mal partisi böcek geçirmez file veya branda ile kaplanmalı veya bertaraf ya da uzaklaştırma düzenlemeleri yapılana kadar özel bir soğuk odada depolanmalıdır.

3.2. Amerika Birleşik Devletleri'nde Uygulanan Önlemler ve İşlemler

3.2.1. Tüm sevkiyatlar, Amerika Birleşik Devletleri topraklarına veya Bölgelerine vardığında karantinaya tabi zararlı organizmalardan arı olduklarının teyit edilmesi için fiziksel muayene ve meyve kesimini de kapsayabilecek giriş limanı gümrüklemesine tabidir.

3.2.2. Bulunan herhangi bir eksik tedbir veya evrak hatası gümrüklemenin gecikmesine neden olabilir ve düzeltilmediği takdirde sevkiyatın girişi reddedilebilir.

3.2.3. Karantinaya tabi zararlı organizma engellemesine bağlı olarak yapılacak işlemler [Uyumsuzluk, Askıya Alma ve Fesih](#) başlıklı 4. Bölüm'de ayrıntılı olarak verilmiştir.

4. Uyumsuzluk, Askıya Alma ve Fesih

4.1. **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** ve/veya APHIS tarafından belirlenen bu iş programı koşullarına uygun olmadığı görülen herhangi bir **kayıtlı üretici/üretim alanı** kayıtlı ambalajlama tesisi veya ihracatçı için söz konusu ihlale bağlı olarak kayıt, onay, ihracat belgelendirme hizmetlerine ve/veya bu programda devamlı yer almalarına izin verilmeyebilir.

4.2. **Türkiye'deki** hasat öncesi denetim veya ihracat denetimi ve bitki sağlığı belgelendirme faaliyetleri sırasında karantinaya tabi zararlı organizma(lar) tespit edilmesine bağlı olarak yapılacak işlemler:

- 4.2.1. İlk tespit üzerine **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** tarafından bir inceleme yürütülene ve düzeltici işlemler etkili bir şekilde uygulanana kadar kadar **kayıtlı üretici/üretim alanının** meyve ihracatını geçici olarak askıya alacaktır.
- 4.2.2. Birden çok tespit üzerine (aynı sevkiyat sezonunda aynı kadar **kayıtlı üretici/üretim alanından** iki veya daha fazla farklı mal partisinde):
- 4.2.2.1. **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** derhal **kayıtlı üretici/üretim alanının** program katılımı askıya alacak ve askıya alma durumunu APHIS'e bildirecektir.
- 4.2.2.2. Böceklenmenin nerede/nasıl meydana geldiğini belirleyecek inceleme **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** tarafından gerçekleştirilmelidir.
- 4.2.2.3. APHIS, bu incelemede yer almaya karar verebilir.
- 4.2.2.4. Yeniden görevlendirme öncesinde **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** ve/veya APHIS tarafından tavsiye edildiği üzere aynı olayın tekrarlanmasını önlemek için üretim alanında her türlü düzeltici işlemler uygulanmalıdır;
- 4.2.2.5. **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** bulgulara, düzeltici işleme ve katılım durumuna dair bir raporu APHIS'e sunacaktır.
- 4.2.2.6. Askıya alma, **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** ve APHIS müşterek olarak zararlı organizma riskinin azaltıldığını tespit edene kadar yürürlükte kalır.
- 4.3. ABD giriş limanı gümrüklemesi sırasında tespit edilen uyumsuzluğa bağlı olarak uygulanacak işlemler:
- 4.3.1. Herhangi karantinaya tabi canlı zararlı organizma(lar)nın engellenmesi, hiçbir karantina uygulaması veya diğer azaltıcı önlemlerin mevcut olmaması durumunda giriş yapacak sevkiyatın geri çevrilmesine neden olabilir.
- 4.3.2. APHIS, uyumsuzluk bildirimini ile **Türkiye**'yi bilgilendirecektir;
- 4.3.3. İlk karantinaya tabi zararlı organizma tespiti üzerine 4.2.1'deki prosedürler uygulanacaktır.
- 4.3.4. Birden çok tespit üzerine (aynı sevkiyat sezonunda aynı **kayıtlı üretici/üretim alanından** iki veya daha fazla farklı mal partisinde) 4.2.2'deki prosedürler uygulanacaktır.
- 4.4. Çoklu program katılımcıların bir bölümünden kaynaklanan tekrar eden veya yinelenen uyumsuzluk vakaları, yerinde incelemeyi de kapsayabilecek ortak bir APHIS-**Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** program incelemesinin bekletilerek programın askıya alınmasına gerekçe oluşturabilir.

- 4.5. İmzalayan taraflardan herhangi birisi kendi isteğiyle iş programından ayrılma hakkını saklı tutar. Ayrılma yeni ve revize edilmiş iş programı koşulları kararlaştırılıp, belgelendirilip tüm taraflarca imzalanana kadar **Türkiye'den** Amerika kıtasına ve bölgelerine tüm **taze nar meyvesi** ihracatlarının geçici olarak askıya alınmasına neden olacaktır.

5. Program Denetimi, İncelemesi ve Uygulaması

- 5.1. **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** tüm faaliyetlerin bu iş programına göre uygular. APHIS ve **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** politikaları ve yönetmeliklerine uygun olarak etkili bir şekilde yürütülmesini sağlamak amacıyla program faaliyetlerini düzenli olarak denetleyecektir.
- 5.2. APHIS, yerinde incelemeyi de kapsayabilecek program incelemesi talep etme hakkını saklı tutar. Bu incelemelerle ilgili APHIS masrafları Ortak Hizmetler Anlaşması (Cooperative Services Agreement) ve maliyet karşılama mekanizması vasıtasıyla Endüstri tarafından desteklenebilir.
- 5.3. Ortak temsilcileri, **Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü** ile birlikte planlanacak ve koordine edilecek incelemeye dahil edilebilirler.